

Phân tích & Thiết kế thuật toán (Algorithms Design & Analysis)

L/O/G/O

GV: HUỖNH THỊ THANH THƯỜNG

Email: thuonghtt@uit.edu.vn

PHÂN TÍCH THUẬT TOÁN

CHƯƠNG 2

L/O/G/O

www.themegallery.com

Cấp số cộng

❖ **Cấp số cộng**: dãy số thoả mãn điều kiện: 2 phần tử liên tiếp nhau sai khác nhau một hằng số (công sai)

- **Số hạng thứ n :**

$$a_n = a_1 + (n - 1)d$$

- **Tổng của n số hạng đầu:**

$$S_n = a_1 + a_2 + \cdots + a_n = \frac{n(a_1 + a_n)}{2}$$

(a_1 : phần tử đầu, d : công sai)

$$= \frac{n[2a_1 + (n - 1)d]}{2}$$

Cấp số nhân

❖ **Cấp số nhân**: dãy số thoả mãn điều kiện: tỷ số của hai phần tử liên tiếp là hằng số (công bội)

- **Số hạng thứ n:**

$$a_n = a r^{n-1}$$

- **Tổng các phần tử của cấp số nhân:**

$$S_{n+1} = \sum_{k=0}^n ar^k = \frac{a(1 - r^{n+1})}{1 - r}$$

(*a*: phần tử đầu, *r*: công bội)

$$\sum_{k=m}^n ar^k = \frac{a(r^m - r^{n+1})}{1 - r}$$

Tổng hữu hạn

❖ Tính chất:

Sum Manipulation Rules

1. $\sum_{i=l}^u ca_i = c \sum_{i=l}^u a_i$
2. $\sum_{i=l}^u (a_i \pm b_i) = \sum_{i=l}^u a_i \pm \sum_{i=l}^u b_i$
3. $\sum_{i=l}^u a_i = \sum_{i=l}^m a_i + \sum_{i=m+1}^u a_i$, where $l \leq m < u$
4. $\sum_{i=l}^u (a_i - a_{i-1}) = a_u - a_{l-1}$

Tổng hữu hạn

❖ Một số công thức cần nhớ:

Important Summation Formulas

1. $\sum_{i=l}^u 1 = \underbrace{1 + 1 + \cdots + 1}_{u-l+1 \text{ times}} = u - l + 1$ (l, u are integer limits, $l \leq u$); $\sum_{i=1}^n 1 = n$

2. $\sum_{i=1}^n i = 1 + 2 + \cdots + n = \frac{n(n+1)}{2}$

3. $\sum_{i=1}^n i^2 = 1^2 + 2^2 + \cdots + n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$

4. $\sum_{i=1}^n i^k = 1^k + 2^k + \cdots + n^k \approx \frac{1}{k+1} n^{k+1}$

Tổng hữu hạn

❖ Một số công thức cần nhớ:

$$5. \sum_{i=0}^n a^i = 1 + a + \cdots + a^n = \frac{a^{n+1} - 1}{a - 1} \quad (a \neq 1); \quad \sum_{i=0}^n 2^i = 2^{n+1} - 1$$

$$6. \sum_{i=1}^n i2^i = 1 \cdot 2 + 2 \cdot 2^2 + \cdots + n2^n = (n - 1)2^{n+1} + 2$$

$$7. \sum_{i=1}^n \frac{1}{i} = 1 + \frac{1}{2} + \cdots + \frac{1}{n} \approx \ln n + \gamma, \text{ where } \gamma \approx 0.5772 \dots \text{ (Euler's constant)}$$

$$8. \sum_{i=1}^n \lg i \approx n \lg n$$

[1]Anany Levitin, Introduction to the Design and Analysis of Algorithms, 3rd Edition, 2014 (trang 476)

Cận trên, cận dưới

Floor and Ceiling Formulas

floor of a real number x , denoted $\lfloor x \rfloor$, $\lfloor 3.8 \rfloor = 3$, $\lfloor -3.8 \rfloor = -4$, $\lfloor 3 \rfloor = 3$

ceiling of a real number x , denoted $\lceil x \rceil$, $\lceil 3.8 \rceil = 4$, $\lceil -3.8 \rceil = -3$, $\lceil 3 \rceil = 3$

1. $x - 1 < \lfloor x \rfloor \leq x \leq \lceil x \rceil < x + 1$
2. $\lfloor x + n \rfloor = \lfloor x \rfloor + n$ and $\lceil x + n \rceil = \lceil x \rceil + n$ for real x and integer n
3. $\lfloor n/2 \rfloor + \lceil n/2 \rceil = n$
4. $\lceil \lg(n + 1) \rceil = \lfloor \lg n \rfloor + 1$

Logarithms

Properties of Logarithms

All logarithm bases are assumed to be greater than 1 in the formulas below; $\lg x$ denotes the logarithm base 2, $\ln x$ denotes the logarithm base $e = 2.71828 \dots$; x, y are arbitrary positive numbers.

1. $\log_a 1 = 0$
2. $\log_a a = 1$
3. $\log_a x^y = y \log_a x$
4. $\log_a xy = \log_a x + \log_a y$
5. $\log_a \frac{x}{y} = \log_a x - \log_a y$
6. $a^{\log_b x} = x^{\log_b a}$
7. $\log_a x = \frac{\log_b x}{\log_b a} = \log_a b \log_b x$

Bonus #01: Tính tổng hữu hạn (2 điểm)

Yêu cầu: Tính chính xác, không cho phép sai số hay xấp xỉ

a. $1 + 3 + 5 + 7 + \dots + 999$

b. $2 + 4 + 8 + 16 + \dots + 1024$

c. $\sum_{i=3}^{n+1} 1$

d. $\sum_{i=3}^{n+1} i$

e. $\sum_{i=0}^{n-1} i(i+1)$

f. $\sum_{j=1}^n 3^{j+1}$

g. $\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n ij$

h. $\sum_{i=1}^n \frac{1}{i(i+1)}$

i. $\sum_{j \in \{2,3,5\}} (j^2 + j)$

j. $\sum_{i=1}^m \sum_{j=0}^n \sum_{k=0}^{100} (i+j)$

Exercises 2.3, trang 67

[1]Anany Levitin, Introduction to the Design and Analysis of Algorithms, 3rd Edition, 2014

Khởi động

Bài 1

```
sum = 0;
i = 1;
while (i ≤ n)
{
    j = 1;
    while (j ≤ n)
    {
        sum = sum + i*j;
        j = j + 1;
    }
    i = i + 1;
}
```

Số phép gán ?
Số phép so sánh ?

Khởi động Bài 1

```
sum = 0;
i = 1;
while (i ≤ n)
{
    j = 1;
    while (j ≤ n)
    {
        sum = sum + i*j;
        j = j + 1;
    }
    i = i + 1;
}
```

{1 g}

{1 g}

{n+1 ss}

{n g}

{n g}

Vòng lặp while ngoài lặp bao nhiêu lần?

Số lần lặp = số con i,
với i chạy từ 1 đến n, bước tăng là 1

While ngoài lặp n lần

Khởi động Bài 1

```
sum = 0;
i = 1;
while (i ≤ n)
{
    j = 1;
    while (j ≤ n)
    {
        sum = sum + i*j;
        j = j + 1;
    }
    i = i + 1;
}
```

{1 g}

{1 g}

{n+1 ss}

{n g}

Khởi while trong sẽ được thực hiện n lần
1 lần tốn bao nhiêu phép toán?

{n g}

Khởi động Bài 1

```
sum = 0;
i = 1;
while (i ≤ n)
{
    j = 1;
    while (j ≤ n)
    {
        sum = sum + i*j;
        j = j + 1;
    }
    i = i + 1;
}
```

```
while (j ≤ n)
{
    sum = sum + i*j;
    j = j + 1;
}
```

{n+1 ss}
{n g}
{n g}

Vòng lặp while trong lặp bao nhiêu lần?

Số lần lặp while trong = số con j,
với j chạy từ 1 đến n, bước tăng là 1

Cứ 1 lần thực hiện while trong sẽ tốn chi phí là $2n$ phép gán và $n+1$ phép so sánh

Khởi động Bài 1

```
sum = 0;           {1 g}
i = 1;             {1 g}
while (i ≤ n)      {n+1 ss}
{ j = 1;           {n g}
  while (j ≤ n)    {n+1 ss}
  { sum = sum + i*j; {2n g}
    j = j + 1;
  }
  i = i + 1;       {n g}
}
```

$$T(n) = \text{Gán}(n) + \text{SS}(n)$$

$$T(n) = 3n^2 + 4n + 3$$

$$\text{Gán}(n) = 2 + 2n + \sum_{i=1}^n (2n) = 2 + 2n + 2n^2$$

$$\text{Sosánh}(n) = n + 1 + \sum_{i=1}^n (n + 1) = n + 1 + n(n + 1) = n^2 + 2n + 1$$

Khởi động

Bài 2

```
sum = 0;
```

```
i = 1;
```

```
while (i ≤ n)
```

```
{    j = 1;
```

```
    while (j ≤ i)
```

```
    {    sum = sum + i*j;
```

```
        j = j + 1;
```

```
    }
```

```
    i = i + 1;
```

```
}
```

{1 g}

{1 g}

{n+1 ss}

{n g}

{i+1 ss}

{2i g}

{n g}

Khởi động

Bài 2

```
sum = 0;           {1 g}
i = 1;             {1 g}
while (i ≤ n)      {n+1 ss}
{ j = 1;           {n g}
  while (j ≤ i)    {i+1 ss}
  { sum = sum + i*j; {2i g}
    j = j + 1;
  }
  i = i + 1;       {n g}
}
```

$$Sosánh(n) = n + 1 + \sum_{i=1}^n (i + 1)$$

$$Gán(n) = 2 + 2n + \sum_{i=1}^n (2i) = 2 + 2n + 2 \sum_{i=1}^n (i)$$

$$Gán(n) = 2 + 2n + 2 \frac{(1 + n)n}{2}$$

Khởi động

Bài 3

Đã giải hoàn chỉnh tại lớp
- Có thể while trong sẽ
không lặp 1 lần nào cả khi
điều kiện lặp ban đầu đã
sai

```
sum := 0;  
i := 1;  
while (i ≤ n) do  
    j := n-i;  
    while (j ≤ i) do  
        sum := sum + j;  
        j := j + 1;  
    endw;  
    i = i + 1;  
endw;
```